

ՄՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ ՍՈՒՋՆՈՐԴԱՆԻՍ ՄԱՅՐ Ե ԿԵՂԵՅԻ

ԾՆՈՒՆՈՒՄ ԵՏԲ ՉՈՐՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ
04 ՓԵՏՐՈՒՄԱՐ 2018

Կիրակնօրեայ Ընթերցումներ
Նոր Մարդը (ԱԶ)
Ծանուցում

Էջ 1
Էջ 3
Էջ 4

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ ԵՍԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻ ԳԻՐՔԷՆ (63.18-64.12)

Չըլլայ որ ընդմիշտ կորսնցնենք Սիրոնը, քու սուրբ լեռդ. որովհետեւ ահա մեր թշնամիները առժամաբար տիրեցին մեզի, ոտնակոխ ըրին քու սրբարանդ, եւ մենք եղանք առաջուկան նման, երբ տակաւին մեր Տէրը չէիր դուն, երբ դեռ քու անունդ չէինք կրեր: Եթէ երկինքը պատուէիր եւ երկիր իջնէիր՝ լեռները քու դիմացդ պիտի դողային ու հալէին մոմի պէս, ինչպէս կրակը կ'այրէ անտառները եւ կը շողիացնէ ծովերը. հակառակորդներդ պիտի ճանչնային քու անունդ եւ հեթանոսներ պիտի դողային քու դիմացդ. ճիշդ ինչպէս քանիցս իջար եւ անսպասելի հրաշագործութիւններէդ լեռները սասանեցան: Ոեւէ ականջ երբեւիցէ լսած չէ, ոեւէ աչք երբեք տեսած չէ Աստուած մը, բացի քեզմէ, որ իրեն յուսացողներուն ողորմի այնպիսի գործերով որ դուն ըրիր: Դուն օգնութեան կը հասնիս բոլոր անոնց որոնք ուրախութեամբ արդարութիւն կը գործեն եւ քու ճամբաներէդ կը քալեն: Բայց մեզի դէմ բարկացած ես հիմա, որովհետեւ մեղք գործեցինք եւ մոլորեցանք: Մեղքով վարակուած եւ պղծուած ենք բոլորս ալ. մեր արդար սեպած գործերն իսկ գարշելի են քեզի համար: Մեր անօրէնութիւններուն պատճառով չոր տերեւներու պէս կը թափթփինք եւ հովերը կը քչէն մեզ: Ա՛լ

աղօթող չկայ քեզի, չկայ մէկը որ սթափելով քեզի ապաւինի. երես դարձուցիր մեզմէ եւ մեր մեղքերուն պատճառով մեզ նեղութեան մատնեցիր: Բայց դարձեալ, ո՛վ Տէր, մեր Հայրն ես դուն. մենք կաւ ենք, դո՛ւն ես Բրուտը, եւ բոլորս ալ ձեռագործդ ենք: Շատ մի՛ բարկանար մեզի, Տէ՛ր, յաւիտեան մի՛ յիշեր մեր մեղքերը: Տե՛ս, ահա, քու ժողովուրդդ ենք բոլորս: Սուրբ քաղաքներդ աւերուեր են, Սիրոնը անբնակ է, Երուսաղէմը՝ աւերակ: Մեր սուրբ եւ փառաւոր տաճարը ուր մեր հայրերը քեզ կ'օրհնէին՝ հրկիզուեցաւ, եւ բոլոր հոյակապ կառոյցները կործանեցան: Այս բոլորին կրնա՞ս անտարբեր մնալ, ո՛վ Տէր, միթէ լո՞ւռ պիտի մնաս եւ շարունակե՞ս պատուհասել մեզ:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ՏԻՏՈՍԻՆ ԳՐԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ (1.1-11)

Ես, Պօղոս, Աստուծոյ ծառան եւ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալը, կոչուած եմ Աստուծոյ ընտրեալները բերելու հաւատքի եւ ճշմարտութեան ճանաչումին – այն ճշմարտութեան՝ որ աստուածաշնորհութեամբ կը գտնուի –, որ պէսզի յաւիտեանական կեանքի յոյսը ունենան:

... այն ճշմարտութեան՝ որ աստուածաշնորհութեամբ կը գտնուի

Յաւիտեանական ժամանակներէն իսկ առաջ անսուտն Աստուած ինք խոստացաւ այդ կեանքը, իսկ հիմա յարմար ժամանակը եկած համարելով՝ այդ խոստումը յայտնեց իր Աւետարանով, որուն քարոզութեան

... թող Հայրն Աստուած եւ մեր փրկիչը Յիսուս Քրիստոս շնորհիւ եւ խաղաղութիւն պարգեւենք բեզի:

կոչուեցայ մեր փրկիչ Աստուծոյ հրամանով:

Ո՛վ Տիտոս, մեր հասարակաց հաւատքի ճամբով իմ սիրելի որդիս, թող Հայրն Աստուած եւ մեր փրկիչը Յիսուս Քրիստոս շնորհք եւ խաղաղութիւն պարգեւենք քեզի:

Քեզ կրեալ թողուցի, որպէսզի եկեղեցիին պէտքերը հոգաս եւ զայն կազմակերպես՝ իւրաքանչիւր քաղաքի մէջ երէցներ կարգելով, ինչպէս որ քեզի պատուիրեցի: Երիցութեան թեկնածուն պէտք է անմեղադրելի ըլլայ, մէկ կնոջ այր ըլլայ եւ հաւատացեալ զաւակներ ունենայ, որոնք անառակութեամբ եւ անհնազանդութեամբ ամբաստանուած չըլլան: Արդարեւ եկեղեցւոյ առաջնորդը որպէս Աստուծոյ տնտես՝ պէտք է անմեղադրելի ըլլայ: Պէտք է յանդուգն, բարկացող, գինեմոլ, կռուազան կամ շահամոլ ըլլայ, այլ՝ հիւրասէր, բարին սիրող, զուսպ, արդար, մաքուր եւ ժուժկալ: Պէտք է ամբօրէն պահէ իր սորված վստահելի վարդապետութիւնը, որպէսզի կարենայ ուղիղ ուսուցումով յորդորել ուրիշները եւ յանդիմանել հակառակորդները: Որովհետեւ բազմաթիւ անհնազանդներ, դատարկախօսներ եւ միտք պղտորողներ կան, մանաւանդ հրէութենէ դարձածներուն մէջ, որոնց բերանը պէտք է փակել, որովհետեւ անոնք ամբողջ տուններ կը քանդեն, շահամոլութենէ տարուած ուսուցանելով այն՝ ինչ որ պէտք է ուսուցանել:

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ
ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻ
(7.37-52)

Տօնին վերջին եւ հանդիսաւոր օրը, Յիսուս ոտքի կանգնած բարձրաձայն կ'ըսէր. «Ո՛վ որ ծարաւ է, թող ինծի գայ եւ խմէ: Ով որ ինծի կը հաւատայ, ինչպէս

Գիրքը կ'ըսէ, “Անոր սիրտէն կենսատու ջուրի գետեր պիտի բղխին”»: Յիսուս ասիկա կ'ըսէր Հոգիին համար, որ իրեն հաւատացողները պիտի ընդունէին. իսկ Հոգին տակաւին չէր տրուած, քանի Յիսուս փառաւորուած չէր:

Ժողովուրդէն ոմանք երբ լսեցին այս խօսքերը, ըսին. «Այս է ճշմարիտ մարգարէն»: Ուրիշներ կ'ըսէին. «Օճեալն է, Քրիստոսը»: Իսկ ոմանք ալ կ'ըսէին. «Միթէ Գալիլիայէ՞ն պիտի գայ Քրիստոսը: Գիրքը չ'ըսե՞ր թէ Քրիստոս Դաւիթ թագաւորի սերունդէն պիտի ըլլայ եւ Դաւիթի քաղաքին՝ Բեթլեհէմի մէջ պիտի ծնի»: Եւ Յիսուսի պատճառով տարակարծութիւններ յառաջ եկան: Ոմանք ուզեցին ձերբակալել զինք, բայց ոչ ոք համարձակեցաւ:

Երբ տաճարին պահակները վերադարձան, քահանայապետներն ու փարիսեցիները հարցուցին անոնց. «Ինչո՞ւ զինք հոս չբերիք»: Պահակները պատասխանեցին. «Այդ մարդուն պէս խօսող երբեք չենք տեսած»: Փարիսեցիները ըսին. «Ի՞նչ, դո՞ւք ալ խաբուեցաք: Իշխանաւորներէն կամ փարիսեցիներէն ոեւէ մէկը հաւատա՞ց անոր: Մեր օրէնքները չգիտցող տգէտ ամբօխը միայն հաւատաց: Անոնք արդէն իսկ նզովուած են»:

Նիկողեմոս, փարիսեցիներէն մէկը, որ նախապէս գիշերով եկած էր Յիսուսի մօտ, ըսաւ անոնց. «Արդեօք մեր օրէնքները մարդս կը դատե՞ն նախ քան զինք լսելը եւ գիտնալը թէ ի՞նչ ըրած է»: Անոնք պատասխանեցին Նիկողեմոսի. «Միթէ դո՞ւն ալ Գալիլիայէն ես. քննէ՛ Գիրքերը եւ պիտի տեսնես թէ Գալիլիայէն մարգարէ չ'ելլեր»:

Ո՛վ որ ծարաւ է, թող ինծի գայ եւ խմէ: Ով որ ինծի կը հաւատայ, ինչպէս Գիրքը կ'ըսէ, “Անոր սիրտէն կենսատու ջուրի գետեր պիտի բղխին”:

ՆՈՐ ՄԱՐԴԵԼ

ԹԱՄԸՍ ՄԵՐԹԸՆ
ԹԱՐԳԱ. ՍԱՀԱՅՈՒՄԻ

2

Ամենէն յարակարծական (paradoxical) եւ միա-
ժամանակ ամենէն եղական ու բնորոշ հաստատումը
քրիստոնէութեան կողմէ կատարուած այն է, թէ
մեռելներէն իր Տիրոջ եւ Քրիստոսի յարութեամբ՝
մարդը վերջնականապէս նուաճած է մահը, նաեւ
թէ՝ «Քրիստոսով» մեռելները հոգեղինացած եւ
կերպարանափոխուած մարմիններով ու բոլորովին
նոր ստեղծագործութեան մը մէջ յարութիւն պիտի
առնեն՝ յաւիտենական կեանքը վայելելու համար:
Աստուծոյ արքայութեան մէջ այս նոր կեանքը
պիտի ըլլայ ոչ թէ կրաւորականօրէն ստացուած
ժառանգութիւն մը, այլ յուսալիօրէն՝ պտուղը մեր
օրհասական տագնապին եւ վաստակին, սիրոյն եւ
Ս. Հոգիին հետ միասնաբար կատարուած աղօթք-
ներուն: Այսպիսի հոյակապ եւ մարդկային իմա-
ցողութենէն գերիվեր հաւատալիք մը ընդհանրապէս
եւ մղուած է 19-րդ եւ վաղ 20-րդ դարերու ազա-
տական քրիստոնէութեան կողմէ: Սակայն ոեւէ
մէկը որ Նոր Կտակարանը առարկայականօրէն կը
կարգայ՝ անկասկած կ'ընդունի, թէ ա՛յս է առա-
ջին քրիստոնեաներուն վարդապետութիւնը:
Արդարեւ, քրիստոնէութիւնը առանց այս անձա-
ռելի վախճանաբանական հաստատումին՝ բարո-
յական դրութիւն մըն է միայն, առանց բաւարար
հոգեւոր հետեւողականութեան (consistency): Եթէ
քրիստոնեայ աշխարհը չկեղորոնանայ յաղթական,
կենդանի ու յաւերժ ներկայ իրականութեան՝ Յիսուս
Քրիստոսի, Մարդ-Աստուծոյ եւ մահը նուաճողին
վրայ, ապա կը կորսնցնէ զինք յատկանշող նկարա-
գիրը, եւ այլեւս որեւէ արդարացում չի մնար
քրիստոնէութեան քարոզչական առաքելութեան:
Արդարեւ, առանց մեռելներու յարութեան հա-
ւատքին առաքելութիւն մը՝ միայն ու պարզապէս
ծառայած է արեւմտեան մշակութային եւ տնտե-
սական «յառաջդիմութեան», եւ ոչ թէ՝ Աւետարա-
նին ճշմարիտ քարոզչութեան:

Մարդկային կեանքին լիութիւնը չափելի չէ
լոկ մարմնաւոր փորձառութեամբ: Կեանքը միայն
Ֆիզիքական կենսունակութեան, կամ առողջու-
թեան, կամ ինքզինք գուարճացնելու կարողութեան
չի վերաբերիր: Ի՞նչ է կեանքը: Անիկա շատ աւելի
է քան մեր ունեցերուն շունչը, մեր դաստակներուն
մէջ բաբոյ արիւնը եւ մարմնի գրգիռն անսալը:
Յիրաւի, այս բոլորը կարեւոր են մարդկային
լիարժէք կեանքի մը համար, բայց ամբողջական
կեանքը չեն կազմեր: Մարդ մը այս բոլորը կրնայ
ունենալ, սակայն՝ դեռ ապուշ մը ըլլալ: Այն մարդը
որ միայն կը շնչէ, կ'ուտէ, կը քնանայ եւ կ'աշխատի
առանց գիտակցութեան, առանց նպատակի եւ
առանց իր սեփական գաղափարներուն՝ իրաւ մարդ
մը չէ: Կեանքը այս գուտ Ֆիզիքական առումով՝
մահուան բացակայութիւնն է լոկ: Նման մարդիկ
չեն ապրիր, այլ բոյսի մը պէս կը սնանին:

Որպէսզի մարդ ողջ ըլլայ, պէտք է կատարէ ոչ
թէ միայն բուսական եւ կենդանական կեանքին
արարքները, ոչ թէ միայն գոյատեւէ, աճի, զգայու-
նակ ըլլայ, ոչ թէ միայն շրջագայի, ինքզինք կե-
րակրէ եւ հանգստանայ: Այլ նաեւ պէտք է իրացնէ
գործունէութիւններ, որոնք առանձնայատուկ են
մարդկային կեանքին: Այսինքն՝ ան պէտք է առողջ
խորհի: Եւ ամէն ինչէ վեր՝ ան իր արարքները պէտք
է ուղղէ ազատ որոշումներով, որոնք առնուած են
իր սեփական մտածումի լոյսին տակ: Եւ դեռ, այս
որոշումները պէտք է ծառայեն իր իսկ իմացական
եւ բարոյական ու հոգեւոր աճին: Անոնք պէտք
է ծառայեն զինք աւելի արթուն դարձնելու
գիտութեան եւ ազատօրէն գործելու իր կարո-
ղութիւններուն: Անոնք պէտք է ընդլայնեն եւ
տարածեն ուրիշները սիրելու եւ ինքզինք անոնց
բարիքին նուիրելու իր առաքելութիւնը, քանի
ասոր մէջ է, որ ան իր անձին լրումը կը գտնէ:

Մէկ խօսքով, որպէսզի մարդ ապրի՝ պէտք
է լիապէս ու ամբողջապէս ողջ ըլլայ: Ան թէ՛
մարմնով, թէ՛ զգայարաններով, թէ՛ մտքով եւ թէ՛
կամքով լի կեանք ըլլայ: Բայց այս կեանքը պէտք
է նաեւ ունենայ որոշ կարգ ու յարակցութիւն (co-
herence) մը: Յաճախ կը տեսնենք մարդիկ, որոնք,
կ'ըսուի թէ՛ «կեանքով կը յորդին», սակայն իրա-
կանութեան մէջ՝ ըմբշամարտի մէջ են իրենց ներքին
անյարակցութեան հետ:

Արդարեւ, կեանքին նպատակը առատայորդ ըլ-
լալն է, սակայն ոչ պոռթկալը: Անոնք որ կեանքով
կը յորդին՝ յաճախ միայն ահագին ժայթագրումով
(splash) ընկղմելու վրայ են մահուան մէջ: Անոնք
չեն անդրանցնիր մահը, այլ անոր կը յանձնուին
այնքան շատ կենդանական եռանդով, որ իրենց
հետ շատեր դէպի անդունդ կրնան քաշել:

ՍՈՒՐՔ ՀԱԿՈՐ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍՏ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
ÉGLISE ARMÉNIENNE
SOURP HAGOP
ARMENIAN CHURCH

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻ ՍԵՐՏՈՂՈՒԹԵԱՆ -ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԽՄԲԱԿՆԵՐ

ՆՈՐԱՎԱՆՔ Խմբակ

16-25 տարիքի երիտասարդներու
համար

Երկշաբաթական դրուժեամբ
Կիրակի առաւօտեան՝

Ժամը 9.45-10.45

ՆԱՐԵԿ Խմբակ

26-40 տարիքի երիտասարդներու
համար

Երկշաբաթական դրուժեամբ
Կիրակի առաւօտեան՝

Ժամը 10.00-11.00

Հետաքրքրուողներէն կը խնդրուի

կապուիլ դիւանատուն՝ **514 331 5445** կայան 202